

FÜGGETLEN MAGYARSÁG

Egy szám
3
korona

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Mátyás király-tér 8.
Telefon-szám: 164.

Felolvasó szerkesztő:
SZAULICH ANTAL

Előfizetési árak:
Egy hónap — — — — 50 — K
Negyedévre — — — — 150 — K

Egy szám
3
korona

A miniszterelnök Hódmezővásárhelyen.

Hódmezővásárhely, március 27. Bethlen István miniszterelnök vasárnap reggel érkezett Hódmezővásárhelyre. Kisérletében voltak: nagyatádi Szabó István, Mayer János földművelésügyi miniszter, Eckhardt Tibor sajtófőnök, Gömbös Gyula, Simonyi Semadám Sándor, Berkó Gyula, Ereky Károly, és még számos képviselő, azonkívül több magyar és több külföldi újságíró, Vásárhely, Gsöngör, Szeged, Csanád és Torontál főispánja.

A pályaudvaron Soos István polgármester, László János a vásárhelyi egységes párt elnöke fogadták. A miniszterelnök meleg szavakkal köszöntötte meg a fogadtatást.

Délelőtt háromnegyed tíz órakor tartotta meg a miniszterelnök a főtéren beszámolóját. A gyűlésre rengeteg, sok ezer főnyi néptömeg gyűlt össze. Amikor Bethlen alakja megjelent, óriási lelkesedéssel fogadták. A miniszterelnök az elnök megoyító szavai után elmondotta beszámoló beszédét.

Bevezetésésképpen rámutatott nagy elfoglaltságára és arra, hogy szívesen jött volna Vásárhelyre, de az ország dolgai másfelé szólították. Sokan vannak — ugymond — úgy az országban, mint Vásárhelyen, akik azt mondják, hogy a nemzetgyűlés többet alkothatt volna. Ez az ítélet tulszigoru és igaztalan. A kormány mindent elkövetett, hogy az országot a romokból kiemelje, hogy az országot felvirágoztassa, azonban a sok váratlan esemény megakadályozza a gazdasági konszolidációt. Rámutat a belső pártviszályokra, a folytonos pártváltásokra. Szüksége a pénzügyi konszolidáció. A földbirtok-reform végrehajtásával reméli, hogy megindul a termelő munka és a társadalmi béke. Megszüntették a rekvirálásokat és az ármeximá-

lásokat, helyreállították a belsődon a teljes szabadforgalmat. A külfölddel való szabadforgalomnak a kül föld az akadálya. A valutáris differencia nagy súllyal nehezedik az országra. A tisztviselőkről gondoskodnak természetbeni ellátással. A lakáskérdésben a szabadforgalomra kell fokozatosan áttérni és az építő akciót teljes erőből meg kell indítani, amire újabb 300 millió van előirányozva. Beszél a trianoni békeszerződés végrehajtásáról, amely nagy terhet ró az országra. Az ipari munkásokkal való kibékülést hozza szóba. Megteremtette a gyűlékezési szabadságot, a sajtószabadságot helyreállította, megszüntette a sajtócenzurát. A széleskörű amnesztia rendelet nagy befolyással bír a társadalmi békére. Az ellenség akciójáról beszél, amely akadályozza a kormányt alkotó munkájában. Beszél Bácska, Baranya fel szabadadásáról, a

nyugatmagyarországi eseményekről. Szemére lobbantják, hogy könnyelműen kockáztatja a területi integritást és gyalásgát hozott Szent István koronájára. Ez természetesen igaztalan ítélet, mert a kormány hazafias kötelességét teljesítette. Sok súlyos probléma megoldásra kell vállalkoznia a kormánynak. Ma még nem adhat kifejezett programot.

A pénzügyi konszolidáció helyreállítására szükséges, hogy a társadalom is rész vegyen az állam munkájában és tartózkodjék a fénytűzéstől. Sürgeti a többtermelést, az ipar fejlesztését. Ismerteti a helyzetet, amelyet a jóvátétel teremtett Magyarországon. Egyedül csak a pécsi szén követelés 600 millió koronájába kerül éventé az államnak.

Bethlen után nagyatádi Szabó és Mayer földművelésügyi miniszter beszélt. Délben bankett volt!

Dezso adóügyi tanácsnok vezette. A tárgyalások a város háza közgyűlési teremben folytak le s azon az elnökön kívül hat munkás és hat munkaadó vett részt az érdekeltek képviselőiben. A munkaadókat Fenyő Zsigmond, a Hengermalom igazgatója, Nagy István malomtisztviselő, Nyiraty István, Goldschmidt Zsiga, Wunderlich János és Köbling Antal.

A tárgyalásokról Koller tanácsnok ezeket mondotta nekünk:

— A sztrájkoló munkások és a munkaadók közti tulajdonképpen nincs nagy differencia, amint az általam vezetett békéltető tárgyalásokon ezt örömmel tapasztaltam. Hogy a megegyezés hamarabb nem jött létre, annak oka az volt, hogy a munkások a követeléseiket és a sztrájkot hatalmi kérdésként kezelik. A bérre nézve meg lesz mihamarabb a megegyezés, mert a munkaadókban, akiktől függ tulajdonképpen ennek a sikere, meg van a készség a békés kiegyenlítésre. A munkásdelegáltak attól tartanak, amint ezt a tárgyalások során hangoztatták, hogy a periterek kisebb malmainak munkásai, akiknek részére nem emelik a munkabéretet, erős konkurenciát fejtenek ki.

— Fenyő Zsigmond, a Hengermalom igazgatója igen helyes és engedékeny álláspontot képviselt. Figyelembe véve a drágaságot és a mai megélhetési viszonyokat méltányosnak találta a munkások bérkövetelését s kijelentette, hogy szombaton reggel felutazik Budapestre, hogy a bajai malom-sztrájk ügyében a Viktória malomtröszt igazgatóságával tárgyaljon, amelynek érdekkörébe tartozik a bajai Hengermalom is. A Viktória vezetőségének én magam azt fogom proponálni, hogy teljesítsék a munkások követeléseit. Kedden lesznek a második részletes tárgyalások, amikor Fenyő Zsigmond is megérkezik.

Tárgyaltak a villanygyár létesítéséről.

Szombaton délelőtt és vasárnap délelőtt, majd vasárnap délután nagy értekezlet keretében tárgyaltak a megjelent érdeklődők jelenlétében a Baján létesítendő villanytelep ügyét. Az értekezletet, amelyen dr. Kiss György v. nemzetgyűlési képviselő elnökölt, két másik nagy megbecsülésű előzte meg, amelyen sok vitás pontot tárgyaltak meg s hidáltak át. A vasárnapi nagy gyűlésen dr. Kiss György után Szentgáli Antal, majd Zsupánszki, a Városi Bank igazgatója s Heudecker Henrik főmérnök szóltak fel s nyújtottak nagyban körvonalazott információt a villanytelepről. Utána Rumbach István mérnök, majd dr. Vojnics Ferenc szólt fel. Az értekezletről részletesen holnapi számunkban közlünk tudósítást.

Békés megegyezésre van kilátás a bajai malommunkások sztrájk-ügyében.

A bajai malommunkások sztrájk ügyében az első békéltető tárgyalások kellemes fordulatot szolgáltattak, úgy hogy remélhető, hogy a sztrájk a legközelebbi napokban véget ér. Az első tárgyaláson kitűnt, hogy a munkások és a tulajdonosok között nincs is olyan áthidal-

hatatlan ellentét, ami már eleve kizárná a megegyezés lehetőségét. A munkások is engedtek szigorú és merev álláspontjukból, viszont a főnökök is engedékenyebb, belátóbb álláspontra helyezkedtek.

A békéltető tárgyalásokat a hatóság részéről Koller

Felsőkereskedelmi iskolát állítanak fel Baján.

A „Baross-összeállítás” sikká-
rosta, hogy Baján felsőkereske-
delmi iskola felállítását kéri.
Ezen tárgy előkészítésére és a
ha órággal való tárgyalásokon
egy szűkebb körű bizottságot
küldtek ki, amelynek tagjai
Frank Mihály igazgató, dr. Scharpf
Andor ügyész, Szilágyi György,
Schmid Gyula és Gergely Béla
válatmányi tagok lettek. E
szűkebb bizottság ebbeli kérés-
ségét bajtalanul Krudy Gyula
Ferenc főispánnak, valamint dr.
Vojnics Ferenc polgármesternek
is, kik bismarck esküszökeket és
essence szolgálataiba a megértek,
hogy minden félük tehesse el
követnek, hogy a nagy hordarejű
és költségvető intézmény ma is
megvalósítsák Baján.

Erre az iskolára nagy szükség
van Baján már csak azért is,
mert a szabadkai, újvidéki és
szombori felsőkereskedelmi is-
kolák elszakadunk, és gond-
mezzo van, de a zavaros kör-
lekedési viszonyok mellett amúgy
is nehézen közelethető meg. De
ezen szakirányú iskola felállí-
tását parancsolóan előírja az a
célirányos követelmény, hogy a
jövőben apaszuk a latinier in-
teligenciát és az ifjúságot szak-
pályák felé tereljük, hogy ott
helyezkedjék el, találja meg a
maga érvényesülését és legyen
az ország kereskedelmének a
hasznára.

Amikor a kiküldött bizottság
először lépett a kérdésben érint
kezébe a polgármesterrel, dr.
Vojnics Ferenc azt kívánta,
hogy mindenekelőtt az időshe-
lyezett tanerők részére lakásról
kell gondoskodni.

A Baross-összeállítás csütörtö-
kén este plenáris ülést tartott,
amelynek programján újabb a
felsőkereskedelmi iskolák ügye
szerepelt. Az értekezletre több
bajai tanerőt is bevontak. A
tárgyalások során abban álla-
pították meg, hogy a létesítendő
felsőkereskedelmi iskola tanári
kara kikerül a bajai középfoku
iskolák tanerőiből, akik a tani-
mást majd elláthatják, akiknek
már van lakásuk, úgy ezen ta-
nerők lakásáról nem kell gon-
doskodni. Csakán egyetlen egy
új tanerőre lesz szükség, aki a
levelezést tanítana és a szerve-
zés munkálatait ellátna a aki
együttal igazgatója lenne az
intézetnek.

Veszély fenyegeti a megyeházát a városi tanács huzavonája miatt.

A felét éri az összegyűlt kilenc millió mint tavaly.

Dr. Szabovlyevics Dusán alispán egyszerű terve: a megye-
házipítés egye még mindig nem
tudott nyugvópontot a júni sőt a
teljes befolyás veszélye fenyegeti.
Az alispán által erre a célra
összegyűjtött kilenc millió ko-
rona a pénz értékének devalvá-
lódása miatt egyre kisebb vá-
rható értéket képvisel. Ha az
építési anyagot és egyéb felsze-
relést még a múlt évben bevá-
rolták volna az összehozott pénz-
zen, akkor az ma éppen a dupla
értékét jelentené, amiért viszont
az követelések, hogy a kilenc
milliónyi korona vásárló érték-
ben felét éri, mint a múlt év-
ben. És ha ez tovább is így hu-
zódik, akkor le fog omlani a
végén az egy ötödere. Ugy tud-
juk, hogy a megyeházák megvaló-
sításának késlekedése egyelőre a

városban mulik, aminek tör-
vényhatósága még mindig nem
foglalt állást az alispán stíratá-
ban kért megőrzési alternatívák
dolgában. Hosszas töprengés után
végre dr. Vojnics Ferenc polgár-
mester is belátta ezen tengeri
kigyó gyors elintézésének szük-
ségességét a napokban ezen
ügyben értekezletet akart tartani.
Az értekezletből azonban a vé-
gén nem lett semmi, mert kés-
bejött a főispáni inszpekcio. Mi-
kor az alispán megint érdeklő-
dött a polgármestertől, az rövid-
delével a kérdéssel tért ki a
gyökerees megoldás elő:
— Egyelőre nem tudom, mi
lehet, mert új főispán kapott
Baja városa és én egyelőre nem
tudom, hogy ebben a kérdésben
mi Krudy Ferenc Gyula főispán
álláspontja.

Legitimista demagógiát folytattak a szombati karlista gyűlésen.

A bajai legitimista-karlista
urak, akik élnek, de nem halnak
Károlyért és Zitaért, szombaton
delelőn meggyűlést tartottak a
Szent István-téren. A gyűlés
szóelőkei a rossszinű pártok
intranszigenz parancsot har-
sokat ígért, mert ezzel akarták
összeesdíteni az embereket, de
csak Hornyánszky Zoltán, a po-
nikába és nemzetgyűlésbe csőp-
pent bíró jött el szerencsére,
viszont a szónokok számához
mérten publikum is csak kevés
jött ki a főterre ácsorogni, hogy
ott egy kis demagógiát halljon
a 2 krajcáros saemlyéről és a
16 koronás saemlyéről, mert Hor-
nyánszky Öregtágyu ilyen kalis-
zása és számos marhaságekat
festett a leveleszara közölette
miatt éhes publikum elő.

A gyűlést dr. Boróczy Kálmán
ügyvéd nyitotta meg. A közön-
ség nem igen akart gyűlekezeni,
inkább a korsón flangérozott.
Hölgyek nem is voltak, csak
néhány fanatikus asszony, akik
fotografikus facsimiléről is-
merik Károly király pirosra
polichurosott arcát és elikkadt
magános nyári délutánon szerel-
mesek lettek a fess fiuba. Ezek
a hölgyek mind elvi alapon álla-
nak. A saép fuk pártolása elvén
s ezért lettek Friedrich-pártiak.
Elvből, mert ez a párt tömöríti
magába a saép politikai akar-

nokát, meg a jó öreg, de
csápneg nem mozduló And-
rássy Gyulát.

Boróczy után Hornyánszky
Zoltán állt fel a panogó hangon
szólt a közölgem. Ez a Hor-
nyánszky az intranszigenz ka-ho-
lizust imitálta, pedig fekete
a kálával úgy néz ki, mint
egy galiciai meszbed, aki miso-
serachot mond a paraszton
felett. Kijelentette, hogy ő sze-
relmes a Pookba, mint a Nap a
Hoidba és jó szívvel ajánlja a
bajai választók bizalmába. Min-
den jótét ítélet dicseri az urat s
ezen az alapon Hornyánszky is
agya főbe dicseri Pook urat,
aki pedig egy nyurga sovány
fiu a nicsa is pókhasa. Viszont
egyesek agya-főbe szerették
volna verni. Besszél, saavalt,
dumált, szónokolt. Mindent és
mindeneket szidott. Még a kur-
sust is, amely r-t-nak pedig a
szónok is egyik unbetoni grün-
doló főrésztényese volt, amíg a
kursus nekik jóvedelmezett.
Simpfelta a nemzetgyűlést, amely-
nek túrelmét üres saalmacsép-
léssel nem egyszer igénybevette.
A parlamentben kiderült, hogy
es a Hornyánszky is tiokban
kinganda, mert üres saalmát
csápell, sőt konstruktív kertés
volt: mindig borsót hányt a
falra. Gyálalta a kormányt és
ast mondta, a kormány részére

az volna a legszobbb programu,
ha egyáltalán nem volna prog-
rammja. mert már minden
megcaislt. Aztán jött a nép-
tribuni emelkedet hang: a de-
magógia

— Ez a kursus nem hozott
keresztényi szeretetet, mert azt
látjuk, hogy amíg tízezrek dus-
kálkodnak, addig milliók éhes-
nek és nyomorognak és nem
látják az evangéliumi szeretetet.
A szónokok ritkán helyesal-
nak, sda igu sokszor késbe-
szólnak és savarják. Ha a saidő
olykor-olykor nem éljenetnek és
helyesaltek volna, hát az egész
legitimista gyűlés a saúrke un-
lomba fulladt volna.

Aztán a saónok megnyergelte
és saült kedvenc vesszőparipá-
jára és Hababurg-lakájának kép-
zelte magát.

— Az apostoli király sa-
szere van: pedig na-ünk kell a
koronás király, mert az hozza
meg a napnak a 2 krajcáros
saemlyét és a 16 koronás sa-
emlyét. (A legitimista ébradő dar-
vak éljenetnek!) Nem a H. haburg-
dinasztiaért harcolunk mi sem,
(Egy saidő daru: Éljen!) hanem
nekünk a koronás király tiszta-
sága és tekintélye kell, mert ab-
bóhasznos lesz az országunk és
a népnek. (Ez az frazeologia,
csütő csavaro rabulissika) A
destrakcio ott kezdődött, hogy
a királyt elkergették a a terra-
dalom viemányai sietek bizo-
sítani. És ott folytatódott, hogy
a királyt tolonca-on távolítottak
el az országból. Hosszan csavog,
mint egy közölködő fő ágyslási
szők, mikor rezümét tart a
Dial-fisbe bekeszerződésről és
Károlyi begrádi vizitjáról Fran-
chet D'Esperay tábornokhoz. Az
volt az elv, hogy le kell törni a
koronás király tekintélyét. A
Hababurgokat mi sem saeretjük,
de saeretjük és imádjuk a saent
koronát.

Egy hang: Magyar ember fe-
jére való a korona!

Hangok: Ha úgy szereti a
király, menjen utána — lakájnak.

Hornyánszky: A korona nem
frigiai sapka, hogy ma ennek,
holnap annak a fején legyen. Az
olcsó, vásári élcelődés hangján
beszél a saebid királyválasztás-
ról és a királyjelöltekről. Es a
bíró ur olyan jó humorú mondott,
hogy a közönség sirni szeretett
volna dühben. A vicelapokból
leadott saekdoták miatt úgy
elfanyalódott a publikum kedve,
hogy hosszú ideig nem fog még
egy legitimista-karlista gyűlést
végigélveszni.

1922. évi március hó 29-én, szerdán délután 4-6-8 órákor

A világvetenyben részt vett filmek legazebbike 10,000 arany

frankkal jutalmazott mestermű

A KIGYÓ

Főszerepben **Franceska Bertini** legegánsabb
filmazimész. Tücseményes kiállítás co-
rendezés a legutóbbi nő divat olyan felvonulása elevenedik meg előttünk amint filmen eddig
ritkán volt látható.

URÁNIA
MOZGÓ.

Építőmesterek és építetők figyelmébe
 Szabadalmazott **TERRENOL-PALA** a világ legjobb tetőfedőanyaga
fagyálló, tűzálló, vízáthatlan
 állandó raktár és egyedárusítóhely
Az Első Bajai Malomépitő és Mezőgazdasági gépgyár
 Baja, Kölcsey-utca 2. szám alatt. (Budapesti-ut sarok.)

Felhívás!

Alulírott felhívom azon kereskedőt, aki március hó 8-án a burgonyámat megvette, lefoglalta, de az átvétel iránt a mai napig semmiféle intézkedést nem tett, hogy a burgonyát asonnal vegye át, mert különben a mai naptól számított 3 nap letele után a burgonyát eladom, a foglalkója pedig elvész. A felelősséget rá három.

Scherk József
 Vaskut.

Gyermekágy
 rézből, sodronybetéttel matracokkal eladó.
 Czirfusz Ferenc-utca 18/a.

ÍRÓASZTALOK
 teljes irodaberendezések
 angol klub és fa-keretes
 börgarnitúrák, új és használtak
 alkalmi árban, díjtalan csomagolással
Lányi-nál Budapest,
 V. Lipót-körút 26. udvarban

598 Madaras község előjárásága.
 1922

Pályázati hirdetmény.

Madaras községben nyugdíjazás folytatás megüresedett községi rendőrvezetői állásra pályázatra hirdettetik.

Felhívjuk a pályázni óhajtokat, hogy szabályszerűen felcserelelt kérvényeiket alulírott községi előjáróságban folyó évi április hó 5-ig azaz is inkább nyújtsák be, mert a később beérkezőket figyelembe nem vehetjük.

Az állás javadalmazása a következő: Községtől évi 950 kor, törvényes és 13,450 — korona drágasági pótlék, természetbeni egyenruházat és fegyverzet a községtől és az államkincstártól járó drágasági pótlék.

Madaras, 1922 március 23
Trentz Henrik Barta Mihály
 vez. jegyző. bíró.

2x7=14
Butor-üzletemet,
 mely 17 év óta fenn áll, szerb megvásárlás alatt szünetelt, utólag újra be hoztam. Raktáron tartok és készletek rajta után mindenemű Háló, Ebédlő, Uri szobák, Iroda és konyhaberendezéseket a legelőcsöbttől a legfinomabbig
 Kárpitos árak díván, ottomán, angol és szalanganai turák, rugós és 3 részes matracokat. Igen előnyös árakban. — Rendeléseket gyorsan és pontosan csinálók.
Rosenfeld Albert
 Erzsébet királyné-utca és Tekerek-tér után

Hálószobák és ebédlők
 óriási választékban állandóan raktáron. **20.000** koronától **120.000** koronáig úgy **hálószobák**, mint **ebédlők**. — Szolid munka, gyors és pontos kiszolgálás. **Pollák József**
tömörfabutorgyár.
 Telefon 104. Telefon 104.
 Mintaraktár: Szent István-tér 4 — Gyártelep a vasútállomás raktáraival szemben.

Baja, Szent-János, Sugovion-sor 5. és 7. szám alatti
ház és telek
 folyó évi április hó 2-án délután 2 órakor a helyszínen, önkéntes árverésen előtértesíteni fog.
 özv. Krikovasky Istvánné örökössei

Hölgyközönség figyelmébe!
 Van szerencsém a n. e. hölgyközönség szives tudomására hozni, hogy **Baján, Czirfusz Ferenc-utca 40. sz. alatt**
új női kalap szalon
 nyitottam hol a legújabb divatu új női kalapok és díszek állandóan kaphatók. Átalakításokat és javításokat a legjutányosabb áron vállalom. A n. e. hölgyközönség szives partifogását kerve vagy k. mély tisztelettel
Meleg Teréz
 divatárussá.

Melyik nőiszabó
 volna hajlandó 25 éves nő h. vatalnokot a női szabóságban rövid idő alatt kitanítani?
 Értosítést kér
Kertész Mihály Kálmár.
 Ingyen földosztás!!
 mindenkli fizetés nélkül vihet (Hajnald) Bárány u'ca 2 szám alati az u'can fekvő földből és kő örmelekből

MÉSZ ÉS CEMENT
 I rendű friss fávalóge tetű hófehér darabos **MÉSZ.**
 I rendű friss Portland cement Kirostált száraz Bükkszázén Kátrány és kátrány-apir állandóan a legjutányosabb árban kapható
SPITZER ILLÉS
 mészkereskedőnél (Vásártér) Budapesti ut 9
 Telefon 121. —: Telefon 121.
 Minden mennyiséget — házhoz szállít. —

Egy használt de jó karban levő fedett **fiakker** eladó.
 Cím a kiadóban.

PÉNZMEGTAKARITÁS!
Festhet és mázolhat mindenki **HAZILAG**
 mert beszereszet valódí hollandi lenelaj firmiszből állandóan frissen örült
OLAJ FESTÉKET minden színben; szalmakalapok, keket padló festékeket, zománc lakkokat keféaru és háztartási cikkeket a legelőnyösebb árakon
HUSZÁR JÓZSEF festékt kereskede.
 Használatról szakszerű felvilágosítás!

Esővíz tartályokat
Emésztő gödröket
 vasbetonból helyszínen készíti **htl-ként K 320** 80—100 cm. átmérő **kútgúrók** drbjá 600 K.
Egyszerű és díszes Cementlapok drbjá 7-50 től
Darabos mész és Porlandcement napi áron állandóan raktáron
Grünhut Mikea Spitzer főtelegla és cement-áruháza Baja.

Szerb, horvat, tót, cseh, román, francia, olasz, német
 hiteles fordításokat, leveleket, lezést, vállal ezen nyelvek ből diákoknak, kezdőknek oktatást ad Erdélyből kitansított jegyző.
Baja, Homokváros Szarka-u. 31.